

SCHOOL EN VERENIGING EEN MOOIE COMBINATIE

DOOR JANINE VAN KALMTHOUT (MULIER INSTITUUT I.S.M. NOC*NSF)

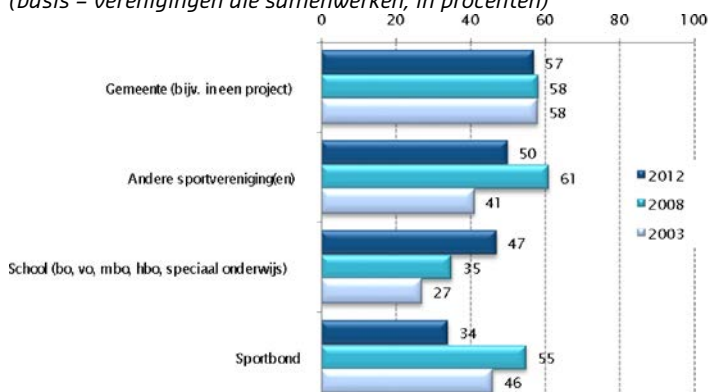
Ideeën over samenwerking tussen sport en onderwijs zijn niet nieuw. Sinds 1999 wordt er in verschillende landelijke beleidsprogramma's gewerkt aan de samenwerking tussen scholen en sportaanbieders. Ook op gemeentelijk niveau wordt de samenwerking tussen sport en onderwijs al jaren gestimuleerd en gefaciliteerd.

Al die inspanningen lijken te worden beloond want het aantal verenigingen dat samenwerkt met scholen is de afgelopen jaren gestegen (figuur 1).

Verenigingen werken voornamelijk samen met het basisonderwijs. Vier vijfde van de verenigingen die samenwerken met scholen werken samen met basisscholen en de helft van de verenigingen met het voortgezet onderwijs.

De belangrijkste reden voor verenigingen om samen te werken met scholen is het behoud en de groei van het aantal jeugdleden. Andere motieven zijn promotie van de sport en de vereniging, en het bijdragen aan maatschappelijke doelstellingen (gezondheid, overgewicht, talentontwikkeling en sportparticipatie van kinderen). Sportverenigingen werken op verschillende manieren samen met scholen, incidenteel of structureel, vanuit eigen initiatief of met inzet van anderen. Naast het zelf organiseren van activiteiten in samenwerking met scholen maken verenigingen vaak gebruik van een combinatiefunctionaris. Inmiddels zijn in bijna 400 gemeenten combinatiefunctionarissen (ruim 1.850 fte) actief aan de slag met het bijeenbrengen van scholen en sportverenigingen. Combinatiefunctionarissen bij sportverenigingen organiseren en coördineren de activiteiten van de vereniging met scholen en organiseren het samenwerkingsverband met de school. Verenigingen die samenwerken met een combinatiefunctionaris ervaren dat met name het aantal jeugdleden bij de vereniging is gestegen.

Figuur 1 Organisaties waarmee sportverenigingen samenwerken (basis = verenigingen die samenwerken, in procenten)

Bron: NOC*NSF/Mulier Instituut Verenigingsmonitor 2003, 2008 / SportAanbiedersMonitor 2012

Een andere manier waarop verenigingen samenwerken met scholen zijn de zogenaamde 'schoolactieve' sportverenigingen. Deze verenigingen verzorgen voor minimaal twintig contacturen sportaanbod voor, tijdens, of direct na lestijden in een "schoolse setting" voor een of meer scholen. Sportbonden hebben sportconcepten en uitdagende sportlessen ontwikkeld om verenigingen te ondersteunen om schoolactief te worden. Het is een interventie op de menukaart sportimpuls. Voordelen voor leerlingen zijn de diversiteit en de authenticiteit van de sportbeleving. Ze krijgen les van "echte" trainers in een speciale accommodatie en met materiaal dat bij die sport hoort. Sportverenigingen zien dit aanbod vooral als een geschikte manier om hun sport en de vereniging bekend te maken bij de jeugd, zodat de drempel om lid te worden van de vereniging lager wordt.

Onder andere in Rotterdam werken verenigingen en scholen samen in 'schoolsportverenigingen'. In een schoolsportvereniging krijgen kinderen na schooltijd les van clubtrainers van sportverenigingen in de omgeving. Daarna worden ze lid van de sportvereniging en spelen uiteindelijk mee in de reguliere competitie, terwijl de trainingslocatie in de eigen wijk blijft. De deelnemende sportverenigingen, die de trainingen verzorgen, krijgen eigenlijk een satellietlocatie in de wijk.

Succesfactoren

Voor een succesvolle samenwerking tussen scholen en verenigingen is een aantal factoren van belang: zorg dat meerdere personen betrokken zijn bij de samenwerking; geef de samenwerking een structurele plek in de vereniging; besteed veel aandacht aan communicatie met scholen en (ouders van) leerlingen; zorg voor frequent, gevarieerd aanbod en een "echte" authentieke beleving van de sport; verdieping in de mogelijkheden en wensen van de leerlingen en zorg voor voldoende en geschikt kader.

Gelet op de ervaringen van de verenigingen met samenwerking met scholen, de voorzetting van de inzet van combinatiefunctionarissen onder de naam buurtsportcoach in het beleidsprogramma Sport en Bewegen in de Buurt, de sportimpulsaanvragen en ontwikkelingen in gemeenten is de verwachting dat de samenwerking tussen scholen en verenigingen nog verder zal toenemen. En niet alleen in omvang, maar ook in kwaliteit en intensiteit. School en vereniging: een winnende combinatie!?! ●